

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

Niniejszy regulamin obowiązuje **wszystkich nauczycieli polonistów XIX LO**, dotyczy uczniów klas I - III po gimnazjum, pracujących na poziomie podstawowym i rozszerzonym, wg programu nauczania języka polskiego WSiP *Lustra świata*. Wymiar godzin dla poziomu podstawowego: 4; dla poziomu rozszerzonego: 5 (klasa I); 8-7 (klasy II-III). Obejmuje także klasy I po szkole podstawowej, pracujące na poziomie podstawowym (4 godz) i rozszerzonym (6 godz), wg programu nauczania języka polskiego GWO *Sztuka wyrazu*.

Obejmuje merytorycznie również przedmiot uzupełniający *Konteksty dzieła literackiego. Analiza i interpretacja tekstów kultury*, prowadzony w klasach drugich w wymiarze 1 godziny tygodniowo (wymagania formalne zgodne ze *Statutem XIX LO* dla tego typu przedmiotów i szczegółowych *Wymagań edukacyjnych*).

Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

- **Odpowiedzi ustne** – min. jedna w ciągu roku szkolnego; może być odpowiedź ustna w formie prezentacji multimedialnej; może to być również ocena za wielokrotne i spójne wypowiedzi w trakcie jednej lekcji; odpowiedź z ostatnich lekcji lub materiału przygotowanego przez ucznia na lekcję bieżącą lub odpowiedź oceniana wg kryteriów maturalnych (najczęściej z powtarzanego materiału, do biletów typu maturalnego). Nauczyciel bierze pod uwagę zawartość merytoryczną odpowiedzi (także liczbę popełnionych błędów rzeczowych), poprawność językową, spójność kompozycyjną, samodzielność wniosków.
- **Prace klasowe: min. dwie prace pisemne w semestrze, obejmujące materiał historycznoliteracki.** Forma: np. test (z pytaniami zamkniętymi lub otwartymi), wypracowanie (może być w formie rozprawki, recenzji, eseju, interpretacji porównawczej lub pracy z tekstem typu maturalnego, np. czytanie ze zrozumieniem); dodatkowo - sprawdzian równoległy. W sumie co najmniej 3 godziny lekcyjne. Jedna praca może być dwugodzinna i zawierać dłuższą, spójną wypowiedź ucznia. Min. **jedna praca godzinna z nauki o języku w ciągu roku** (tylko w klasie 1 i 2). Schematy oceniania zgodnie z informacjami w *Informatorze maturalnym* i załączniku nr 2 i 3).
- **Prace domowe** (streszczenie, notatka interpretacyjna, konspekt, formy fabularne, praca z tekstem typu maturalnego, czytanie ze zrozumieniem, rozprawka, esej, interpretacja porównawcza) – min. jedna w ciągu roku szkolnego - sprawdzona i oceniona.

Ustalenia dotyczące wypracowań (zgodnie z *Informatorem maturalnym*)

1. Jeśli praca pisemna nie osiągnie wymaganej objętości (min. 250 słów – pp; 300 słów – pr), uczeń nie otrzymuje punktów za kompozycję, spójność, styl, poprawność językową i zapisu.
2. Praca nie na temat jest dyskwalifikowana od razu (stopień niedostateczny).
3. Fragmenty pracy nierealizujące tematu lub zawierające błędy rzeczowe obniżają liczbę punktów przyznawanych za kompozycję. Kardynalne błędy rzeczowe mogą spowodować dyskwalifikację pracy

Wymagania edukacyjne z języka polskiego.

- **Inne** źródła oceny do wyboru przez nauczyciela np.: niezapowiedziana kartkówka z materiału nauczania trzech ostatnich lekcji, zapowiedziana kartkówka z cyklu lekcji, karty pracy, praca na lekcji, referaty, aktywność, udział w konkursach przedmiotowych, udział w olimpiadach, inne prace dodatkowe do wyboru przez nauczyciela. Sprawdziany diagnostyczne oceniane są procentowo lub oceną kształtującą (nie liczą się do średniej).
- W klasie maturalnej w drugim semestrze obowiązuje jedna praca klasowa. W ciągu ostatniego roku szkolnego nauczyciel ma prawo przeprowadzać prace klasowe powtórzeniowe (po uprzednim poinformowaniu uczniów o zakresie materiału), w ramach przygotowania do matury. Przynajmniej raz w roku szkoła przeprowadza sprawdzian, którego czas trwania to 170 minut dla pp, 180 – dla pr. , obejmujący materiał bieżący, ale uwzględniający specyfikę przedmiotu i standardy wymagań. Stopień z niego traktowany jest jako ocena pracy klasowej (może być rozbita na dwie: osobno stopień za czytanie ze zrozumieniem, osobno za wypracowanie).
- Uczeń jest obowiązany prowadzić zeszyt przedmiotowy i segregator lub teczkę przeznaczone na prace pisemne lub karty pracy. Nauczyciel może podjąć decyzję o ocenianiu jakości i ilości notatek robionych na lekcji- jako efektu samodzielnej pracy ucznia na zajęciach. Przy omawianiu lektur uczeń ma obowiązek pracować z własnym egzemplarzem tekstu lub odpowiednim fragmentem z podręcznika (niedopełnienie obowiązków może skutkować stopniem niedostatecznym za nieprzygotowanie do lekcji).
- Konsekwencją niesamodzielnej pracy klasowej lub domowej jest stopień niedostateczny.

Ocenianie

1. **Ranga stopni:** rozstrzygające znaczenie przy wystawianiu ocen semestralnych i końcoworocznych mają prace klasowe i odpowiedzi ustne, czyli stopni, które uczeń uzyskał za pracę samodzielną w obecności nauczyciela. Kartkówki mają rangę odpowiedzi ustnych (z wyjątkiem kartkówek z treści lektur jako odtwórczych). Wobec nasilającego się zjawiska plagiatów z Internetu prace domowe mają mniejszą rangę i są dyskwalifikowane w przypadku udowodnienia ich niesamodzielności. Znajomość omawianej lektury jest podstawowym obowiązkiem ucznia, zatem stopnie za kartkówki z lektur mogą być sumowane i wpisywane do dziennika jako jeden stopień (nie dotyczy „Pana Tadeusza”, „Lalki”, „Wesela”, które będą oceniane osobno).

Wagi: prace klasowe (sprawdziany równoległe, hist.- lit., językowe, wypracowania, powtórzenia, sukcesy w olimpiadach) - x3; odpowiedzi ustne, osiągnięcia w konkursach szkolnych i zewnętrznych oraz klasowe czytanie ze zrozumieniem i kartkówki - x2; prace domowe, praca na lekcji/ w grupach i inne (np. **kartkówki z treści lektur**) - x1.

2. Stopień niedostateczny uczeń może poprawić **następną** pracą klasową, domową i odpowiedzią ustną, które mogą zawierać pytania/polecenia dotyczące niezaliczonej części materiału (chyba że nauczyciel postanowi inaczej). Konsekwencje niezaliczenia powtórzeniowej pracy klasowej ustala na początku roku szkolnego nauczyciel, np. może postanowić, że uczeń musi poprawiać dany sprawdzian do skutku, czyli otrzymania oceny pozytywnej. Zwykle uczeń poprawia niezaliczoną pracę klasową tylko raz – w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
3. W przypadku nieobecności na pracy klasowej uczeń ma obowiązek napisać pracę w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

Wymagania edukacyjne z języka polskiego.

4. Uczeń ma obowiązek napisać i zaliczyć ponad połowę przeprowadzonych przez nauczyciela w danym semestrze prac klasowych.
5. Uczeń może zgłosić dwa nieprzygotowania w semestrze. Nie dotyczy lektur, zapowiedzianego powtórzenia z większej partii materiału, zapowiedzianych klasówek, sprawdzianów.
6. Wszystkie prace pisemne winny być ocenione i okazane uczniowi w czasie nie dłuższym niż 16 dni (z wyłączeniem ferii). Tryb udostępniania prac określa Statut. Nauczyciel przechowuje prace uczniów nie dłużej niż 7 dni od zakończenia danego roku szkolnego.
7. Uczeń ma prawo uzyskać uzasadnienie oceny pisemnej (co zrobił dobrze, co powinien poprawić i jak dalej się uczyć).

Ustalenia dotyczące przygotowania do matury i samej matury (dotyczy klas III)

1. Nauczyciel języka polskiego przypomina uczniom i rodzicom na początku nauki w klasie maturalnej informacje o wymaganiach, procedurach i standardach egzaminacyjnych.
2. Uczeń przygotowuje się do matury zgodnie z wymaganiami określonymi przez „Procedury” i „*Informator maturalny z języka polskiego od roku 2015*” i zasady określone przez nauczyciela wg w/w dokumentów/publikacji. Przy ustnych zadaniach typu maturalnego oceniany jest zgodnie z wymaganiami z *Informatora* (załącznik nr 1).
3. Uczeń zobowiązany jest uczestniczyć w powtórzeniach i przygotowywać się do sprawdzianów powtórzeniowych – jeśli takie są organizowane.
4. Nauczyciel może zorganizować pracę klasową, która dla poziomu podstawowego składa się z dwóch części i trwa 170 minut, dla poziomu rozszerzonego - 180 minut, uwzględniającą specyfikę przedmiotu i wymagania zapisane w *Informatorze*.

UWAGA! Szczegółowe kryteria są dostępne na stronie: www.cke.edu.pl , www.oke.edu.pl

SCHEMAT OCENIANIA

- stopień niedostateczny - poniżej 51%
- stopień dopuszczający - 51 – 59%
- stopień dostateczny - 60 – 74%
- stopień dobry - 75 – 89%
- stopień bardzo dobry - 90 – 99%
- stopień celujący - 100% (+ wykrocza poza program, dodatkowe umiejętności lub wiedza).

Kryteria oceniania odpowiedzi ustnej (opisowe)

		stopień				
		dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
POZIOM	MERYTORYCZNY	Splycona, niepełna odpowiedź, ograniczony dobór faktów i/lub ubogi dobór lektur; sądy odtwórcze, powierzchowne, dopuszczalne drobne błędy rzeczowe i pytania naprowadzające	Odpowiedź krótka, ograniczająca się do skomentowania najważniejszych faktów; dopuszczalne nieliczne uproszczenia interpretacyjne; wnioskowanie ma charakter odtwórczy.	Odpowiedź rzeczowa, interpretacja utworów merytorycznie poprawna, widoczne są próby oceniania omawianych problemów i formułowania własnych sądów, pełne zrozumienie tematu i metaforyczności tekstów.	Odpowiedź pełna, twórcza, bezbłędna, wyczerpująca temat; samodzielne argumentowanie, wnioskowanie i ocenianie; umiejętność własnej pracy z tekstem, postawienia tezy i obrony własnego stanowiska	(Tak jak na ocenę bardzo dobry) oraz : odwoływanie się do treści pozaprogramowych, erudycyjność wypowiedzi.
	STRUKTURALNY	Występują zakłócenia w kompozycji i spójności wypowiedzi.	Odpowiedź trójdzielna, dopuszczalne drobne usterki kompozycyjne.	Odpowiedź trójdzielna, spójna; formułowane wnioski układają się w logiczny wywód.	Trójdzielna i spójna wypowiedź podporządkowana logice wyvodu, przytaczanie cytatów.	(Tak jak na ocenę bardzo dobry) oraz umiejętne wplatanie funkcjonalnych cytatów.
	JĘZYKOWY	Język jest komunikatywny, ubogie słownictwo, dopuszczalne błędy językowe. Uczeń posługuje się pełnymi zdaniami.	Styl ogólnie poprawny; dopuszczalne drobne błędy stylistyczne i gramatyczne.	Styl poprawny; dopuszczalne nieliczne niezręczności stylistyczne.	Swobodny styl wypowiedzi, bogate słownictwo, wysoka sprawność językowa.	(Tak jak na ocenę bardzo dobry)
<p>Odpowiedź jest oceniana na niedostateczny, kiedy uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nie udziela odpowiedzi (nie zna treści programowych), ▪ odpowiada nie na temat, popełnia kardynalne błędy rzeczowe, ▪ odpowiada, ale jego wypowiedź nie spełnia wymogów określonych na ocenę dopuszczający. 						

**Kryteria oceniania analizy i interpretacji tekstu literackiego
(nieposiadającego klucza interpretacyjnego)**

POZIOMY	Stopnie				
	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
POZIOM MERYTO- RYCZNY – TREŚĆ	1. Uczeń rozumie polecenie (sugestię interpretacyjną).				
	2. Odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych.	2. Odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych. Dostrzega podstawowe środki stylistyczne.	2. Odczytuje tekst na poziomie znaczeń metaforycznych. Rozróżnia środki stylistyczne i trafnie wskazuje funkcje niektórych.	2. Odczytuje tekst na poziomie pogłębionych znaczeń metaforycznych. Celnie wskazuje funkcje zastosowanych środków stylistycznych.	(Tak jak na ocenę bardzo dobry) oraz: odwołuje się do treści poza-programowych.
		3. Odnosi się do tytułu, motto, incipitu.	3. Odczytuje znaczenie tytułu, motto, incipitu.	3. Interpretuje tytuł, motto, incipit.	
		4. Podejmuje próbę interpretacji tekstu.	4. Interpretuje tekst, dostrzegając większość cech ważnych dla jego struktury.	4. Interpretuje tekst w sposób pogłębiony, przedstawiając spójną koncepcję, która aspiruje do pełnego jego rozumienia.	
	5. Dostrzega nieliczne, najprostsze konteksty interpretacyjne (przynajmniej jeden).	5. Umieszcza utwór w kontekście np. historyczno-literackim lub kulturowym.	5. Odczytuje utwór np. w kontekście historycznoliterackim i/lub kulturowym.	5. Odczytuje utwór w szeroko rozumianych kontekstach: historyczno-literackim, kulturowym i filozoficznym (innych).	
	6. Dostrzega nieliczne elementy konstrukcji tekstu.	6. Wskazuje podstawowe elementy konstrukcji tekstu.	6. Odczytuje różnorodne elementy konstrukcji tekstu.	6. Odczytuje funkcje różnorodnych konstrukcji tekstu.	
	7. Wypowiada powierzchowne, płytkie opinie o tekście.	7. Podejmuje próbę sformułowania własnych refleksji o tekście.	7. Formułuje samodzielnie refleksje o tekście.	7. Wyraża dojrzałe, bogate, celne i wnikliwe refleksje o tekście.	
KOMPOZY- CJA, JĘZYK, ZAPIS	Tak jak w kryteriach dotyczących oceniania maturalnego				

Wymagania edukacyjne z języka polskiego.

KRYTERIA OCENY KOŃCOWEJ – OPISOWO

O wszystkich wynikach w nauce rodzice są informowani za pośrednictwem dziennika elektronicznego Librus; przez wychowawcę w czasie zebrań i dni otwartych, organizowanych w wyznaczonych na początku roku szkolnego terminach. W szczególnych wypadkach nauczyciel może poprosić o bezpośrednią rozmowę z rodzicami na zebraniu lub w czasie swojego dyżuru. Uczeń ma prawo znać uzasadnienie wystawionej/otrzymanej oceny. Wyznacznikiem oceny nie jest średnia z Librusa, ale stopień opanowania materiału i umiejętności, zawartych i opisanych w wymaganiach edukacyjnych.

Stopień niedostateczny

Uczeń, który nie spełnia wymagań koniecznych, czyli na stopień dopuszczający, uzyskuje stopień niedostateczny.

Stopień dopuszczający (wymagania konieczne)

Uczeń: zna i odtwarza treść obowiązujących lektur, orientuje się w nazwiskach autorów i tytułach dzieł, wykazuje się podstawową znajomością terminologii teoretycznoliterackiej (umie zdefiniować pojęcia, którymi się posługuje), rozpoznaje rodzaje i gatunki literackie (potrafi zaklasyfikować do rodzajów i gatunków utworów bez głębszego teoretycznego uzasadnienia), potrafi nazwać style i kierunki artystyczne i przyporządkować im utwory, zna podstawowe pojęcia filozoficzne, samodzielnie czyta ze zrozumieniem tekst literacki i popularnonaukowy – odczytuje najważniejsze, dosłowne treści. Podejmuje próby analizy tekstu. Język komunikatywny, choć niewolny od błędów różnego typu.

Stopień dostateczny (wymagania podstawowe)

Oprócz wiadomości i umiejętności na stopień dopuszczający potrafi wskazać podstawowe problemy utworów, orientuje się w kontekście historycznym utworu, potrafi rozpoznać środki i tropy stylistyczne, podejmuje próby kierowanej przez nauczyciela analizy i interpretacji tekstu. Język komunikatywny, dopuszczalne usterki językowe (błędy składniowe i nieliczne fleksyjne).

Stopień dobry (wymagania rozszerzające)

Wiedza wyraźna – uczeń rozpoznaje i definiuje pojęcia np.: style, kierunki artystyczne, filozoficzne, środki stylistyczne: wykorzystuje w interpretacji utworów konteksty (literacki, filozoficzny, historyczny); umie porównywać różne teksty kultury; zna zawarte w programie utwory i stara się samodzielnie je interpretować, inspirowany przez nauczyciela. Radzi sobie w sytuacjach typowych. Język poprawny, wystarczająco bogate słownictwo.

Stopień bardzo dobry (wymagania dopełniające)

Poza wiadomościami i umiejętnościami wymaganymi na stopień dobry uczeń musi wykazać się znajomością materiału spoza programu, dodatkową literaturą naukową, a także samodzielnością i dojrzałością sądów – w tym: samodzielnie formułuje problemy i je rozwiązuje, nie ma kłopotów z poprawnością językową, posługuje się bogatym słownictwem.

Wymagania edukacyjne z języka polskiego.

Stopień celujący (wymagania wykraczające poza program)

Poza wiadomościami i umiejętnościami wymaganymi na stopień bardzo dobry, uczeń wykazuje się aktywnością w postaci udziału w olimpiadzie, konkursach szkolnych i międzyszkolnych, a wśród stopni cząstkowych przeważają stopnie bardzo dobre i celujące.

- **Z inicjatywy nauczyciela lub na własną prośbę uczeń ma prawo do poprawiania oceny rocznej na wyższą niż przewidywana, jeśli: średnia arytmetyczna z prac klasowych (z pełnych stopni, bez „+” i „-„) jest wyższa o pół stopnia od proponowanej przez nauczyciela oceny; systematycznie uczestniczy w zajęciach, nie unika prac klasowych, uczy się sumiennie, na miarę swoich możliwości.**

Tryb uzyskania takiej oceny: dodatkowa praca pisemna lub odpowiedź ustna (na podstawie przygotowanych przez nauczyciela tematów/zestawów zagadnień- przynajmniej 2 tematy pracy pisemnej/ 3 bilety przy wypowiedzi ustnej - do wyboru).

Egzamin klasyfikacyjny oraz poprawkowy składa się z dwóch części – pisemnej (wypracowanie i/lub test) oraz ustnej (wypowiedź na podstawie przygotowanych przez nauczyciela zestawów zagadnień- przynajmniej 3 bilety do wyboru).

Postanowienia końcowe

1. Zabronione jest używanie/wykorzystywanie na lekcjach jakiegokolwiek sprzętu elektronicznego (tel. komórkowych, notesów elektronicznych, aparatów fotograficznych, dyktafonów, kamer i in.) bez wiedzy i pozwolenia nauczyciela.
2. Wykłady nauczyciela, klasówki, prace domowe są dobrem intelektualnym chronionym prawami autorskimi. Nagrywanie, filmowanie, publiczne rozpowszechnianie lekcji lub jej fragmentów jest zabronione.
3. Wszystkie inne kwestie, nieuwzględnione w niniejszym systemie oceniania regulują odpowiednio przepisy wyższego rzędu: Regulamin Librusa, Statut Szkoły, Informatory Maturalne oraz aktualne prawo oświatowe.

PODRĘCZNIKI:

1. *Lustra świata/ Nowe lustra świata*. Wydawnictwo WSiP, (W. Bobiński, A. Janus-Sitarz, M. Pabisek); (704//1/2014/2014; 541/2/2012/2014; 704/3/2014/2015; 541/4/2013/2014; 704/5/2014/2015)
2. *Sztuka wyrazu*. GWO. (K. Budna, B. Kapela -Bagińska, J. Manthey, J. Zaporowicz, T. Zieliński); (1022/1/2019; 1022/2/2019).
3. Dodatkowo: uczniowie korzystają z zasobów szkolnej biblioteki, ze słowników języka polskiego, słowników terminów literackich, bibliografii zaproponowanej przez nauczyciela na temat szczegółowych zagadnień literackich, stron edukacyjnych Internetu.

Do wglądu rozkładu materiału (w Librusie) i programy (w szkolnej bibliotece)

Wymagania edukacyjne z języka polskiego.